



---

نظام مفهومی قرآن کریم

---

ریشه‌ی ۱۰۸۵

تو

### هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۰۸۵، «عتو» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «عتو» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «عتو» می‌باشد.<sup>۱</sup> امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

### مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

<sup>۱</sup> این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

### مشخصات

شماره	۱۰۸۵
ریشه	عتو
تعداد تکرار	۱۰
تعداد مشتقات	۷
تعداد ریشه مرتبط	۴۹

## فهرست مشتقات

- |                  |                |                  |                 |
|------------------|----------------|------------------|-----------------|
| ۱. عَاتِيَةٌ (۱) | ۳. عَتَوَا (۳) | ۴. عَتَوًا (۱)   | ۶. عَتِيًّا (۲) |
| ۲. عَتَتْ (۱)    | ۵. عَتُّو (۱)  | ۷. فَعَتَوَا (۱) |                 |

## فهرست ریشه‌های مرتبط

- |             |              |              |             |             |
|-------------|--------------|--------------|-------------|-------------|
| ۱. اتى (۱)  | ۱۱. رجو (۲)  | ۲۱. صعق (۱)  | ۳۱. كبر (۵) | ۴۱. نزل (۲) |
| ۲. اخذ (۱)  | ۱۲. رحم (۱)  | ۲۲. صلح (۱)  | ۳۲. كلل (۱) | ۴۲. نظر (۱) |
| ۳. الك (۲)  | ۱۳. رزق (۲)  | ۲۳. عاد (۱)  | ۳۳. كون (۴) | ۴۳. نفر (۱) |
| ۴. امر (۳)  | ۱۴. رسل (۲)  | ۲۴. عتو (۲)  | ۳۴. ليج (۱) | ۴۴. نفس (۲) |
| ۵. اننى (۱) | ۱۵. روح (۱)  | ۲۵. عذب (۲)  | ۳۵. لقي (۲) | ۴۵. نكر (۱) |
| ۶. ابي (۲)  | ۱۶. رئي (۲)  | ۲۶. عقّر (۲) | ۳۶. لئك (۲) | ۴۶. نهى (۱) |
| ۷. بلغ (۱)  | ۱۷. شدد (۲)  | ۲۷. غلم (۱)  | ۳۷. مرء (۱) | ۴۷. نوق (۱) |
| ۸. حسب (۲)  | ۱۸. شيع (۱)  | ۲۸. قرد (۱)  | ۳۸. مسك (۱) | ۴۸. هلك (۱) |
| ۹. خسء (۱)  | ۱۹. صالح (۱) | ۲۹. قري (۱)  | ۳۹. ملك (۲) | ۴۹. وعد (۱) |
| ۱۰. ربب (۶) | ۲۰. صرصر (۱) | ۳۰. قول (۵)  | ۴۰. نزع (۱) |             |

## فهرست آیات

۱. {الأعراف - ۷۷} فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَا صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ
۲. {الأعراف - ۱۶} فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ
۳. {مریم - ۸} قَالَ رَبِّ ائْتِنِي غُلَامًا وَكَانَتِ امْرَأَتِي غَافِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا
۴. {مریم - ۶۹} ثُمَّ لَتَنَزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا
۵. {الفرقان - ۲۱} وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا
۶. {الفرقان - ۲۱} وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا
۷. {الناربات - ۴۴} فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ
۸. {الطلاق - ۸} وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسِبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَدَبْنَاهَا عَذَابًا نُكْرًا
۹. {الملك - ۲۱} أَمَّنْ هَذَا الَّذِي بَرَزْتُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَحُوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ
۱۰. {الحاقة - ۶} وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ